

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HULLYEMEN: Félévre . . . 3 kor. — III. Negyedévre . . . 3 kor. — III.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 50 fl.

Felolvasó szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debrecen, Főter Lamprecht-palota, földszint az udvarban hátul.

Megoldás.

Mihelyt tegnap megjelent a hír Kállay Benjamin közös pénzügyminiszter haláláról, rögtön szállt az ige, hogy a b. m.-et (olvasd behurcolt miniszterelnökök) el kell vinni Bécsbe Kállay helyére. Lehet, hogy az első, a ki ezt a jelszót kiadta, csak tréfált; de az bizonyos, hogy csak néhány óra kellett hozzá, hogy a hirtelen, de természetszerűen odavetett gondolat általánosan tért foglaljon és ma már nemcsak az ellenzék, hanem a kormánypart is örvendene, ha a válság a b. m. Bécsbe való elszállítással véget érne.

A kik a b. m. megbízatása előtt vele együtt Bécsben jártak, tudhatják, hogy ő tulajdonképpen nem azért hivatott első sorban, hogy magyar miniszterelnök legyen. Az első terv az volt, hogy Kállay Béni legyen a magyar miniszterelnök és a b. m. a közös pénzügyminiszter és csakis Kállay határozott ellentállásán, illetőleg egészségi állapotán múlt, hogy ez a terv nem valósult meg.

Ha most is az volna a meg-

győződés Bécsben, a mi akkor volt: hogy Kállay leghivatottabb utódja a b. m., akkor tényleg általános megelégedésre lehetne a válságot megoldani és úgy Magyarországot, mint az egész monarchiát kellemetlen megrázkódtatásoktól megmenteni. Ha odafent okos politikát folytatnak maguktól rájönnek ennek a rendezkedésnek célszerűségére.

A. m.-ben mindenesetre tévedtek, mikor ideküldték hozzáunk. Az ígért békét ő nem tudja megcsinálni és bizonyára maga is restelli, hogy ennyire félreismerte a helyzetet; neki is örvendenie kellene, ha mód nyílnék tisztességes, bukásnak épen-séggel nem mondható távozásra. Az új álásra a Kelet ismereténél, horvát nyelv tudásánál és azon szoros összeköttetésénél és barátságánál fogva, melyben Kállayval volt, teljes hivatottsága van és a Kállay helyén tényleges, hasznos szolgálatokat tehet, míg itt nálunk csak ront és bajt hoz az országra.

Egyben pedig, ha igazán jóakarattal van a hazájának voltolt Magyarországra iránt, távozá-

sakor olyan embert ajánlhat itteni utódjául, kiben az ország tényleg megbizik és akinek személyében esetleg több biztosíték volna, mint mások ünnepélyes ígéreteiben.

Szóval, itt az alkalom, hogy az ország visszanyerje békéjét; hogy a hosszú válság végre természetes és tisztességes véget érjen és a mellett minden párt meg is maradjon a maga adott és az ország kívánalmainak megfelelő kereteiben.

Az egész dolognak csak egyetlen hibája van: nagyon világos, nagyon egyszerű, nagyon tiszta; ilyesmi pedig Bécsnek ritkán vagy sohasem kell; ott diplomáciával s fikával, nagy munkával eszelik ki a legbonyolultabb és legképtelenebb megoldásokat, melyek senkinek sem keltenek, de a melyekhez gyermekes makacssággal ragaszkodnak mindvégig.

Ugy vagyunk tehát, hogy volna „megoldás”, de nincs remény, hogy ténynyé válják, mert Bécsben az ilyen természetes utakon nem szoktak járni.

Don Juan.

Irta: Molnár Márton.

Helén nem volt izgatott. Pedig a másik szobában halálos beteg fölött tartottak konziliumot az orvostanárok. Csönd volt. A doktorok szótlánul álltak az ágy körül és lesték a kinosan hörgő testroncs ideges vergődését. Mi lesz ebből? Legfőlebb élhalott. — Mitt törődött azzal Helén! Hiszen az az ember esztendőök óta odaláncolta őt a szürke betegszobába és rákényszerítette, hogy együtt szivja vele a fojtó, medicinás levegőt és végig szenvedje a lassu haldoklás lélekölő, fonnyasztó egyformaságát.

Igaz, az az ember a férje volt. A férje törvény szerint, de az ura sohasem. Asszony helyett betegápolót vett maga mellé. Mert a mikor a pap összeadta őket, Vida Pálnak már ott volt a tüdejében a halálhozó mérge csirája, a mely terjedt, lassan terjedt az évek hosszú végtelenségéig. A viruló asszony kénytelen volt vele együtt hervadni és a mikor tavasz volt, nem mehetett ki a verőfényes napfényre és a mikor a nyár perzselő forrósága belevette magát a többi asszony vérébe, neki meg kellett magát fekeznie és szüntelenül csak annak az

élhalottnak a nyögéseit hallgatnia, a ki olyan nagyon bizott az ő kis felesége önfeláldozásában.

Helént idegessé, szinte hiszterikusussá tette ez a vigasztalan állapot. Meggyűlölte a szegény beteget. Egy szikrányi közös érzés nem volt az ő szíveikben és a szenvedély sohse hozta össze ajkaikat. Hogyisne. Mit keresne a vértől duzzadó, piros ajak a sápadt, kiszáradt, kékülő ajakon! — Mi köze egy beteg embernek egy életerős, fiatal asszonyhoz! . . .

Ebben a kétségbeesítő hangulatban aztán könnyű volt olyan embernek végigjátszani a Don Juan szerepét, a milyen Poór Károly volt. Poór Károly a nők kegyeltje. Az asszonyok szerették, mert a szakálla sima volt és nem beszélt sokat. Helénnek talán mindegy lett volna, akárkivel akad össze. Hát még ha Poór Károly méltatja figyelmére . . . És mialatt szegény Vida Pál odabenn mozdulatlanul ült kipárnázott karosszékében, Helén a Don Juannal ábrándozott. Igen, csupa ábránd volt a Helén első szerelme. És csupa bűn, mert szüntelenül az volt Helén vágyakozása, hogy egészen a Poór Károly legyen. Hogy az a szerencsétlen beteg ember pusztuljon az utjából.

. . . És ezért nem volt izgatott Helén,

a mikor a professzorok az utolsó krízis fölött tanácskoztak.

A férj harmadnapra meghalt. Virágokkal borították el a koporsóját. Helén nem sirt, nem tudott hazudni. Aztán, a mikor vége volt a szertartásnak és Vida Pál koporsóját lesüllyesztették a három lábnyi mélységbe, Helén egy kocsiba ugrott és a Poór Károly lakására sietett.

A Don Juan kényelemben füstölgett legényszobájában. Mosolyogva nyujtotta a kezét Helénnek. A gyászbaöltözött asszony zokogva borult eléje az esztendőök visszafojtott keserősége és szenvedése tört ki azokban a könyvekben.

— A tiéd vagyok egészen, mindörökre!

Poór Károly fölkel. Egy kissé hidegebb volt a mosolygása.

— Nono, kedvesem, mindörökre nem fogadkoztunk.

Szegény Helén! Megborzadt. Hát ez is megcsalta. Hát bizhatik többé senkiben!

Elváltak.

Nem is találkoztak többé.

Poór Károly öregedett. Az asszonyok se szerették már. Megroskadt. Fázott.

BALKÁNYI ANTAL fényképészeti műterme **DEBRECZEN,**
 Placz-utca 81. sz.
 Specialista gyermekfelvételekben. Első legmodernebb kivitelű fényképek műterme.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A jegyzőkönyv hitelesítése után

Elnök: Bejelenti a Háznak, hogy a kérelhetetlen halál ismét elragadott egy köztisztviselőben álló férfit, Kállay Benjamin közpénzügyminiszter meghalt. Kállay egyike volt ama kevés államférfiaknak, a kit az egész művelt világ ösmert keleti működéséből. — Hazánknak igen sok hasznos szolgálatot tett. A magyar országgyűlésnek 1875—78-ig tagja volt. — Indítványozza, hogy a Ház jegyzőkönyvileg fejezze ki részvétét és miután úgy hallotta, hogy lelkiüdvéért itt Budapesten is hálaadó istentisztelet tartanak, azon testületileg részt vegyenek. (Helyeslés.)

Popovics Vazul: Személyes kérdésben szóal fel. Vészi tegnap azt mondta, hogy Horvátországban nincs magyar népiskola és, nem is engedik meg felállítását. — (O erre közbeszólt, mire Vészi aposztrofálta őt. Tegnap nem akart reá reflektálni, most teszi azt. Igenis vannak magyar ajku népiskolák: politikai község által kitartottak és felekezetiek, összesen 21, magán magyar ajku iskola 11, pusztákon felállított 4, vasuti 6. Ezek mind magyar ajku alsóbb népiskolák. Ebben tehát nincs igaza. A mi a miniszterelnök horvátországi működését illeti, hát a történelem bizonyára nem a Vészi cikkeiből fogja megítélni azt. A miniszterelnök, mint bán ott mintaszerűen kormányzott.

Kubik Béla: Mutatja a nagyváradi eset!

Gabányi Miklós: Egyik holló nem vájja ki a másik szemét.

Elnök: Csendet kér. (Nagy zaj.)

Popovics Vazul: Azt mondják, hogy a hazai ipar hanyatlik. Elhiszi, de egy van, a melyik virágzik: szunyogból elefántot csinálni. (Derűtség jobbról. Zaj a szélsőbalon.) Hazafiatlan eljárás az, a melylyel Vészi egy ilyen kiváló államférfiut bántalmaz. (Helyeslés jobbról. Zaj a balon)

Vészi József: Elismeri, hogy a népiskolákat illetőleg tévedett.

Elnök: Minő kérdésben szóal fel?

Hidegnek sivárnak találta azt az óriási lakást, a mely tele volt mindenféle drága butorokkal, csecse-becsével, csak éppen az hiányzott belőle, a mi képes volna őt felvillanyozni, szórakoztatni.

Késő. A mikor egyedül volt, eszébe jutott az a sok asszony, a ki egykor meg akarta osztani véle az életet. Eszébe jutottak a könnyen lépemenő süldőleánykák és a büszke, gögös, meghódíthatatlan, nagyuri delnök, a kik mind az ő rabjai voltak. Helén is az eszébe jutott. És eltűnődött rajta, hogy mennyivel jobb volna, ha egy gyöngén, aranyos teremés ülne vele szemben, a kinek minden vágya csak az, hogy a férjeurára gondot viseljen.

És ő félrelökte azt az asszonyt, nem kellett neki.

Ki tudja, mi lett azóta Helénnel!...

Odakünn meleg, áprilisi nap volt és a Don Juan mégis fogvacogva ült a kályha mellett. Tán könyezett is. Aztán kacagva simította el homlokáról szürkülő hajszálait és cigarettáját morzsolgatva dudolta:

A mit az ember elfelejtett,
Mintha sohse történt volna meg!...

Vészi József: Személyes kérdésben. **Kubik Béla:** Most nem beszélhetsz oly szabadon, mint odaát!

Gabányi Miklós: Nem bizony, mert nem vagy mameluk.

Vészi József: Örömmel ismeri el tévedését, csak azt jegyzi meg, hogy a hazafias felbuzdulás ne csak itt a parlamentben tartson. Ezután a Ház engedelmével két tegnapi közbeszólásra válaszol. (Helyeslés.)

Elnök: Kubik közbeszólását illetőleg kérde, hogy az elnökségre érintette-e azt.

Kubik Béla: Kijelenti, hogy nem az elnökségre, de a jobboldalra értette közbeszólását.

Elnök: Tudomásul veszi. Következik a napirend, a vita további folytatása

a miniszterelnök programja

felett.

Sréter Alfréd: Az ellenzéknek inkonzekvensnek mondja. Nem lett volna szabad meggátolni azt a módot, hogy megadva az indemnitást, a kormány appellálhasson a nemzethez.

Benedek János: Fellebbezés a pártkasszához.

Sréter Alfréd: A leányzó nem halt meg, csak alszik, nem történt semmi baja, csak a szüziességén esett egy kis csorba. (Viharos derűtség.)

Bakonyi Samu: Szép románc.

Benedek János: De a csorbát nem ő ejtette.

Sréter Alfréd: Szokatlan ez az eljárás, a melyet az ellenzék most követ. Megobstruálja az új kormány programját, holott s kormányelnök fentartotta Széll kormányzata szellemét.

Olay Lajos: Láttuk Nagyváradon.

Sréter Alfréd: De önöknek nem lenne szabad félremagyarázni a szavakat, míg meg nem győződnek az ellenkezőről.

Uray Endre: Halljuk Bodónét.

Sréter Alfréd: Nem tudnak más okot felhozni, hát a politikai egyéniségét támadják. (Nagy zaj a balon és szélsőbalon.)

Elnök: Csendet kér. Ha már a vitkozást is meg akadályozzák, mi marad a magyar parlamentnek.

Sréter Alfréd: Az ellenzék elérte küzdelmével célját. Megkapott mindent, a miért küzdött. (Zaj.)

Fáy István! Nem igaz, semmit sem kaptunk.

Kubik Béla: Hiszen vissza sem vonták az ujoncjavaslatot. (Nagy zaj.)

Bakonyi Samu: Maga az elnök jelentette ki.

Sréter Alfréd: Elösmeri a függetlenségi-párt győzelmét.

Mezőssy Béla: De mi nem ösmerjük el.

Sréter Alfréd: Ez az önök dolga, az én véleményem, hogy győztek.

Ugron Gábor: Csak fogunk győzni.

Sréter Alfréd: Az elismerés korszoruját nyújtja a néppártnak, mert az obstrukciót leszállította kellő értékére. (Derűtség, zaj.)

Kaas Ivor báró: Times tanács.

Sréter Alfréd: Igen uraim, nem kétszínű játék ez. (Derűtség.)

Bakonyi Samu: Persze, hogy nem, de háromszínű.

Sréter Alfréd: A néppárt azt szeretné, ha a szabadelvűpárt felbomlana atomjaira. (Ugy van! a néppártnak.) De ezt nem érik el. Tudják-e önök mi a szabadelvűség? (Viharos derűtség a szélsőbalon.)

Gabányi Miklós: Pirositó. (Derűtség.)

Sréter Alfréd: Benne van ez a színben, észben. A szabadelvűség köve-

teli, hogy a politikában a felekezeti töröltetik. (Helyeslés.) A merkantil és agrár érdekek érvényesüljenek, de nem egymás ellen. (Helyeslés.) Soha se álljon végül a korona és nemzet körül gátló akadályul. Ez a szabadelvűség.

Kubik Béla: Alkalmazni is kellene ezt.

Sréter Alfréd: A szabadelvűség olyan, mint a hit.

Lengyel Zoltán: Ezt maga sem hiszi. (Zaj jobbról.)

Sréter Alfréd: Áttér a helyzetre. Azt hiszi mind jó magyar emberek ülnek itt. Hát nézzük, hogy az obstrukció miatt mennyire gyengült a nemzet, sülyed az ország, mindazok, kik ellenségeink, mozogni kezdenek, mint az apró rovarok és kifelé gravitálnak.

Lukács Gyula: Ez a szabadelvű politika gyümölcse.

Sréter Alfréd: A nemzetnek szüksége van, a nemzet anyagi jólétének megszilárdulására, ez szükségesebb, mint az önök óhajuk. (Zaj a balon és szélsőbalon.)

Elnök: Csendet kér.

Kubik Béla: Lehetetlen, mikor folyton izgat.

Sréter Alfréd: Az absolutismust elítéli, ha fegyverrel jön elébe áll, de ennél is rosszabb az önök eljárása. (Viharos zaj a balon és szélsőbalon.) Önökre nézve e harc nem dicsőség, a nemzetre káros. (Nagy tetszés, taps és éljenzés jobbról. A szónokot számosan üdvözlük, a miniszterelnök is.)

Beöthy Ákos: Az előtte szóló eszébe jutattja az egyszeri papot, a ki azt mondta, hallgassátok meg a mit beszéltek, de nézzétek a mit tesztek. (Derűtség, Tetszés.) Hazafiu kötelessége ösztönzi mai felszólalására. Elvi álláspontja, hogy a kormány bemutatkozását úgy nem veszi tudomásul, mint nem vette az előbbiét sem. (Helyeslés.) Egyik kormány 19, a másik egy híján husz. Foglalkozik az új kabinettel. A miniszterelnököt régen ismeri, értelmes ember, a régi kurdoktól származik. Ez az érem egyik oldala. Éveken át báni méltóságot viselt. Ezt nem tartja előkészítő állásnak a magyar miniszterelnökségre. A bánok mindig osztrák politikát üznek. (Ugy van! a szélsőbalon.) A miniszterelnöknek báni szerepléséről nem mondhat jót, hiszen a statisztika ellene bizonyítana. A parlamentben homónórus ő, hiszen látjuk, hogy minden szavát félre magyarázza.

A horvát miniszter tanult ember, de logikájának ellene mond az élet, a törvény. Mindenkinnek annyi tehetsége van, a mennyi ereje: hogy nekünk mennyi erőnk van, megmutatták a 48-as események. Ezt nem tudja Tamasiacs, nem érdelemli meg, hogy tagja legyen a kabinetnek. (Helyeslés.)

A honvédelmi miniszter katona volt. Ez elég. Fejérváry báró 50 évre elvette gusztusunkat a katona minisztertől. (Ugy van! a szélsőbalon.) Még súlyosabb beszámítás alá esik, hogy a vezérkarhoz tartozik. Az osztrák vezérkar igen érdekes anyag. Voltak közöttük nagy emberek is, de az átlag azonos azzal a bizonyos szellemmel. (Tetszés.)

Ennyit a személyekről. Ezután áttér a tárgyi dolgokra. A multi kormánytól megmaradt jelszavakkal...

Hock János: Hitelt vesztett jelszavak.

Beöthy Ákos: Most már nem lehet menni semmire. Magyarországnak ma tulajdonképen két pártja van: Kuruc és labanc. (Nagy tetszés.)

Holló Lajos: Udvari-párt és magyar-párt.

Beöthy Ákos: Az önök liberalis-

musa: a tuloldalnak minden szabad, ennek semmi. (Ellentmondás a jobboldalon. Helyeslés a balon és szélsőbalon.) A Personal unióból csináltak Deák uniót, Magyarországot Irland sorsára jutatták. Ezekkel szemben jogosult a legélesebb parlamenti fegyverek használata. (Percekig taps a balon és szélsőbalon.) A parlamentárist must hangoztatják odaát. Lásuk minő parlamentárist must gondol a miniszterelnök. Neki csak egy félhivatalos ellenzék kell. Seholy sem hallotta és olvasta, hogy az ellenzék köteles elfogadni a miniszterelnök ajánlatait. A mit mi teszünk az jogos, a házszabályok alapján tesszük. (Viharos helyeslés és taps a balon és a szélsőbalon egy részén.)

Példákat hoz fel a magyar történelemből, hogy régebben is ellentállott a kisebbség a többség akaratának, hiszen eskis így lehetett előkészíteni a 48-as törvényeket. Hiszen isteni szerencse volt, hogy a kamarillának nem volt meg a költségvetése, nem oszlathatta fel a Házat, nem küldhették szét a karokat és rendeket. (Zajos helyeslés és tetszés a balon és szélsőbalon.) Fráter Alfrédnek azt feleli, hogy e nemzet nem fog cselekedni úgy, mint Ézsau, hogy egy tál lencsésért oda adja jogait. (Viharos, zajos taps, éljenzés a balon.) A parlamentárist musnak ő igazi hive, 30 éve törekszik azon, hogy kormányképes parlamentárist elenzéket alakítson. Csodálja, hogy azok a jeles tanárok a tuloldal, a kik úgy kitanítják az ellenzék, miért nem jönnek át ide az ellenzékhez. (Tetszés.)

Kubik Béla: Most beszéljenek Pupákok.

Beöthy Ákos: Oly szépen tudnak beszélni a kisebbség erőszakoskodásáról, de arról hallgatnak, hogy mi lesz, ha a többség elfajul. (Ugy van! a balon.) A parlamentárist mus egészséges működése megkívánja, hogy egy párt ne uralkodjon sokáig. Már pedig nálunk a kormánypárt 40 éve uralkodik.

Ivánka Oszkár: Mert megbizik benne a nemzet.

Uray Imre: Az nem áll.

Ivánka Oszkár: Megmutatták a választásokat.

Beöthy Ákos: Nem vonja kétségbe a tiszta választásokat, ámde a szabad-élvüpart nagy testével ránehezedik s a kormánypárt érdekében megmozdul a közigazgatás.

Zsilinszky Róbert gróf: Ez nem áll! Így nem lehet okoskodni!

Ivánka Oszkár: Ne tessék gyanúsítani!

Nagy zaj, mely percekig tart. Kubik és Ugron Gábor s mások hevesen kiabálnak. Az elnök folyton csenget. Ivánka és Szentiványi Árpád visszakiabálnak.

Beöthy Ákos: Neki Kassán királyi táblai bírák mondták, hogy a presszió ellen nem tudnak védekezni.

Ugron Gábor: Harminc esetet mondd! (A szélsőbalon viharosan éljenzi Beöthyt.)

Beöthy Ákos: Ha végigtekint a kormánypárt működéseire, hiába keresnek ott elvűsűget, vagy személy iránti hűsűget.

Uray Imre: Mindig átvedlenek.

Beöthy Ákos: Felsorolja az egyes eseményeket, melyek a kiegyezés óta azt bizonyítják. Így volt a személyekkel is. Kifacsarták, mint a citromot s eldobták. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Olay Lajos: De azért odaát maradnak a fazék mellett.

Beöthy Ákos: Egy másik követelménye a parlamentarist musnak, hogy a korona ne avatkozzék bele a pártküzdelmekbe. Ez sem történik meg. Hiszen maga Apponyi is elpanaszolta volt ezt

Jászberényben. Az ellenzék ülteti a fát, de virágait más szedi le, gyümölcsét más élvezi. Ily körülmények közt ne csodálkozzanak, ha a többség uralmát komolyan nem vehetjük, ne csodálkozzanak, ha a küzdelmet folytatjuk, mert kötelességünk az. (Viharos helyeslés a balon és a szélsőbalon egy részén.) A többség nem tartja meg a parlamentarist mus sarkelveit, mert nem a kormány függ a többségtől, hanem a többség a kormánytól. (Ugy van! Ugy van! a balon.) A mi Széll bukása után következett a válságot fokozta. Az ellenzék küzdelme csak egy láncszeme annak a küzdelemnek, melyet a magyar nemzet folytat az osztrák behatolás ellen. (Ugy van! a szélsőbalon.) E küzdelem, a mely itt folyik nem olyan kis kaliberű, mint mondják, ne csináljunk magunknak illuziót, e küzdelem annak a kérdésnek eldöntése: rabok legyünk, vagy szabadok? (Viharos percekig tartó zajos taps és éljenzés a balon és szélsőbalon.) El kell dölnie annak, hogy szabadok vagyunk leszünk, vagy szolgák. Tovább fog küzdeni, nem fél az alkotmány felfüggesztésétől sem, mert jobb az őszinte abszolútizmus, mint a sima, udvaronc erőszak. Összes tanulmányai, tapasztalatai alapján nyult az ultima ratió ez eszközehez a felelősség teljes tudatában. (Viharos percekig tartó taps és éljenzés a balon.) A kormány bemutatkozását és programját tudomásul nem veszi. (Viharos taps, éljenzés, a szónokot számosan üdvözlök.)

Elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

(Szünet.)

Szünet után Gabányi Miklós nagy derűtség közben kibeszélte az egész ülést.

Kállay Benjámín

Budapest, július 14.

A közös pénzügyminiszter és Bosznia-Hercegovina kormányzójának halála foglalkoztatja a politikai világot s ezek között első sorban azokat, a kik megüresedett miniszteri szék által nagyon is érdekelve vannak.

Az ország népének széles rétegeiben Kállay sohase volt népszerű, mert mint politikai konzervatív iránynak volt barátja, a ki az utóbbi esztendőben klerikális érzelmeit se titkolta már.

E mellett politikájában nem egyszer adta annak bizonyosságát, hogy a magyar érdekeket is alá tudja rendelni a felsőbb körök kívánságának, a miért csaknem minden kormányválság alkalmával mint az ország miniszterelnökét emlegették.

Népszerűsége, mely mint említettük, soha se volt nagy, akkor szenvedett sokat, a mikor a bosnyák küldöttségek seregétől kóboroltak Budapest és Bécs utcáin, hogy kihallgatást eszközöljenek ki a maguk számára a királynál. A küldöttségek eredmény nélkül jártak s az egész ország indignálódva beszélt arról a kormányzati rendszerről, melyet Kállay a megszállott tartományokban meghonosított.

Legszimpatikusabb volt irodalmi működése. Ezen a téren sok hasznosat alkotott. Ezeket az érdemeit akarja méltányolni a Magyar Tudományos Akadémia, a midőn azt tervezi, hogy a Akadémia csarnokában állítatja fel az elhunyt ravatalát.

Kállay holttestét szerdán szállítják a fővárosba. Előbb azonban a Szent István dómban beszentelik és úgy hozzák Budapestre.

Hogy a király megjelenik-e miniszterének temetésén, az még bizonytalan.

A király ez időszereint Ischlben tartózkodik és orvosai ellenzik, hogy pihenőjét most másodizben szakítsa félbe. Ha ő Felsője nem mehetne el személyesen, úgy egy főherceg által fogja magát képviseltetni a temetésén.

Bécs, július 14. Kállay Béni miniszter holttestét holnap, szerdán a bécsi Szent István templomban beszentelik s a beszentelés után Budapestre szállítják. A koporsót az Akadémia előcsarnokában helyezik el, a melynek Kállay Béni tiszteletbeli tagja. A temetés esütörtökön lesz. A szertartást a család régi barátja Hetty pécsi püspök fogja végezni.

Az új közös pénzügyminiszter.

Hieronymi jelöltsége.

Budapest, július 14.

(Saját tudósítónktól.) A Kállay Béni halálával megüresedett közös pénzügyminiszteri állásra okvetlen magyar embert fognak kinevezni, mert a közös miniszteri állásokat a kvóta arányában töltik be és e szerint a kulcs szerint nekünk egy állás jut a három közösből. Előzőleg foglalkozunk a b. m. jelöltségével, de itt is csak ismételtük, hogy ilyen okos választás Bécsből nem telik ki. Komoly jelölt, a ki Bécsnek is konvenál. Hieronymi Károly volt miniszter és országgyűlési képviselő, a ki már régebben készül Kállay örökségének átvételére.

Már tavaly nagyobb tanulmányuton volt Boszniában és Hercegovinában és mondják, hogy maga Kállay is őt szemelte volna ki utódjául és közelgő halála tudatában, ajánlotta is volna a koronának. — Hieronymi legutóbb jelölt volt a kereskedelmi, majd a pénzügyminiszteri tárcára, sőt titkos lépés a miniszterelnökségre; most egyetlen és határozott jelölt a közös pénzügyminiszterségre és alighanem meg is lesz. — Különben képzett, ügyes ember, a ki annak idején idegen téren, a belügyminiszterségben is megállotta helyét; bizonyára beletalálná magát a bosnyák gubernátori állásba is, sőt remélhetőleg Bécsben jótékony befolyást gyakorolna magyar irányban.

Bécsi források ezzel szemben Thallócy Lajos udvari tanácsost emlegetik Kállay utódjaként; mi azt hisszük, hogy a Hieronymi jelöltsége a komolyabb és igazabb.

Bécs, július 14. Tudósítónk a késő éjjeli órákban arról a politikai kombinációról értesít, hogy Hieronymi közös pénzügyminiszteri jelöltségét elejtették. Kállay utóda Lukács László pénzügyminiszter lesz, a kinek helyét Láng Lajos fogja elfoglalni.

MULATSÁGOK.

Dalestély az Otthonban. A magyarországi cipészek, csizmadia munkások és munkásnők szakegylete július hó 19-én, azaz vasárnap este az Otthon kerti helyiségében dal-estélyt rendez. Kedvezőtlen idő esetén az Otthon éttermében tartják meg estélyüket. Részletes programmon most dolgozik a rendezőség s a meghívókkal együtt azt is már a napokban szétküldi.

A „Polgári-Kör“ által folyó hó 4-én a nagyerdei Vigadóban tartott táncmulatság alkalmával felülfizettek N. K. I. 10 korona, Vecsey Imre 10 korona, Pásztor Gyula 8 korona, Király Gyula 4 kor., Szabó Kálmán gyógyszerész 4 korona, Ceglédi Gyula 4 korona, Tóth Imre 4 korona, Csáky Gergely 2 korona, Hódy Béla 2 korona, Trázi Géza 2 korona, Sipos Antal 1 korona, Dávid Mihály 2 korona, Poroszlai Károly 1 korona, Dávid Sándor 2 korona, Oláh Károly 2 korona, Papp András 1 korona, Kerégyártó István 2 korona, Imre János 40 fillér, Móric Ferenc 2 korona. A felülfizetésekért ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja a rendezőség.

SZINHÁZ.

Az intendatura ügye. Az intendatura ügye, mint pozitív formában értesülünk, csak az ősz folyamán kerül a városi közgyűlés elé. A nagy fontosságú munka csak akkor lesz teljesen előkészítve. A bizottsági-közgyűlésnek addig lesz ideje az intendatura szükségtelen voltán elmélkedni.

Környei Béla szerződése. Környei Béla, a debreceni színház volt kitűnő baritonistája, a ki már három éve aratja fényes diadalait a budai és temesvári színházakban 1905. virágvasárnapjáiig havi 680 korona fizetéssel ismét Kreesányi Ignác színtársulatához szerződött.

UJDONSÁGOK.

* Gazdasági-bizottság ülése. Az ev. ref. egyház gazdasági-bizottsága július 15-én délután 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgy: Folyó ügyek.

* Presbyteri ülés. Az ev. ref. egyház presbyteriuma a folyó évi július hó 12-én el nem intézett ügyek tárgyalása végett folyó évi július hó 16-án, csütörtökön d. u. 3 órakor a szokott helyen „másodszeri meghívásra“ folytatólagos gyűlést tart, melyen tehát az egyházi törvények 30. §-a értelmében a „jelenlevők többsége határoz.“

* Képviselőválasztók figyelmébe. Vettük a következő hirdetményt: Debrecen sz. kir. város központi választmányának a felszólamlásra vonatkozó határozatai folyó évi július hó 20-tól 30-ikáig a városháza kistanácstermében (I. emelet 34. sz.) közszemlére kitétetnek — azok, kiknek felszólamlása felett határozat hozatott, annak közszemlére történt kitételét követő 10 nap alatt, — azok pedig, kiknek az 1899: XV. t.-cikk 198. §-ában elősorolt határozatok kézbesítettek, a kézbesítéstől számított 10 nap alatt a kir. Curiához intézett fellebbezésüket a központi választmány elnökéhez: Kovács József polgármester urhoz benyújthatják. Debrecen, 1903. július hó 30. A központi választmány.

* Hitelesítő közgyűlés. A négy napig tartott júliusi közgyűlés jegyzőkönyvét ma délelőtt tíz órakor hitelesítik Kovács József polgármester elnöklésével.

* A főispáni hivatal. A városházán egy hivattalal több lett — a főispáni hivattalal. Az a három szoba, amely a városházának a Tisza-palota oldalán átalakított, nemsokára berendezve, teljesen készen fog a főispán rendelkezésére állani. — A főispán nyári szünete után már itt fogja adminisztrató teendőit végezni.

* Világítják az Eötvös-utcát. A gázgyár igazgatósága fokozatosan felel meg annak a kívánságnak, hogy a város utcái kellő világítást kapjanak. A Kigyó-utca után most az Eötvös-utca került a sor. A gázcsövek lerakásához a múlt héten kezdtek hozzá s remélhető, hogy az Eötvös-utca lakói egy hét múlva Auer-égős utcai világítással dicsekedhetnek.

* Kik akarnak pályázni. Debrecen sz. kir. város közönsége által a honnani m. kir. állami faipariskolánál az 1893-4. iskolai évtől kezdődőleg 4 évi tartamra tett alapítvány tárgyában figyelemzetnek és felhivatnak a pályázni kívánók, hogy pályázati kérvényeiket a megküldött s a közlelvtárban megtekinthető értesítő X-ik fejezete értelmében felszerelt kérvényeiket, a folyó évi július hó 20. napjáig Bészler Károly tanácsnok s árvaszéki ülnökhöz annyival inkább terjesszék be, mert a későbbben beérkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

* Kutba esett gyermek. Herbák József 10 éves kis leánya, Katalin tegnap délután gondatlanul játszadozott édes atyja udvarán. Megunva az egyedülletet, szomszédjok kutja felé tartott és a kut kávájára hajlott, mikor a vigyázatlan gyermek egyensúlyát elveszítette, a mély kutba esett. A szerencsétlenséget rögtön észrevették, bár a vízbefúlástól sikerült a gyermeket megmenteni, de a fején és arcán oly veszedelmes sérüléseket ejtett a kut oldala, hogy életben maradásához semmi remény sincsen. Az eszméletét vesztett leánykát Egyekről a debreceni közkórházba szállították. A megejtett vizsgálat szerint gondatlanság senkit sem terhel.

* Halálozások. Tegnap az anyakönyvi hivatalhoz a következő haláloseteket jelentették be: Deák Mária 3 éves ev. ref., Bagi József róm. kath. 9 hónapos, Zs. Nagy Jánosné született Bajusz Juliánna ev. ref. 18 éves, Szász Gáborné szül. Nagy Zsuzsanna ev. ref. 58 éves, özvegy Dancs Gáborné szül. B. Nagy Juliánna ev. ref. 53 éves.

* Tolvaj katona. A katonáéknél, hol a bünt vasszigorral szokták megtorolni, azért akad gyakran olyan ember, a ki letér a becsületesség útjáról. Ilyen volt Somolán Dem. ter 39-es közvitéz is, a kire tegnap több rendbeli lopás bűntettét derítették ki. Társai közül kettőt is meglóptott a rossz utra tévedt közvitéz. Ilonkai Mihály tizedest és Szücs

Ferenc őrvezetőt. Az előbbtől egy ezüst órát láncsal, az utóbbtól ruhaneműeket tulajdonított el. Az órát és láncot a rendőrség egy helybeli zálogházban megtalálta. A lopást beismerő Somolán Dem. ter a katonai fogházba vitték.

* Eljegyzés. Városunk egyik köztisztelőben álló iparosának, Szöllőssy Dániel lakatos mesternek kedves leányát, eljegyezte Vaskó István főhercegi udvari kovács Budapesten.

* A rendőrség titokzatos foglya. Egy év óta hasztalan várta Steiner Anna a rendőrség fogházában szabadulását, a kit a rendőrség illetékességi helyének megállapításáig kénytelen fogva tartani. Mindennap új reménnyel ébredt, de csak újabb csalódás várt reá. Végre egy év után az a kis reménysége is elhagyta s már nem remélte, hogy valaha megszabadul. Végre egy év és hat hét után tegnap felderült az ő napja is, a szabadság napja. — A budapesti rendőrség Steiner Annát elismerte ottani illetőségűnek. A rendőrség már holnap utnak indítja, hogy az ártatlanul oly sokáig szenvedő leány mielőbb visszakaphassa szabadságát.

* Postahivatal Ebesen. A nagyváradi m. kir. posta-és távirat-igazgatóság értesítse szerint. A m. kir. államvasutak püspökladány—körösmezői vonalán levő Ebes megálló, rakodó helyen „Ebes“ elnevezéssel 1903. évi augusztus hó 1-én a postaügynökségekre meghatározott teljes működési körrel postaügynökség lép életbe. A postaügynökség posta összeköttetését az 1708. és 1705. sz. vonatok útján a Debrecen 2. sz. hivattalal illetve Királyháza—Budapest 20. sz. Budapest—Királyháza 20. sz. mozgópostákkal fogja kapni. A postaügynökség kézbesítési kerületébe Ebes pályaudvar és Ebes pusztá osztatott be. Ezen helyek utolsó postája Debrecen 2. A postaügynökség ellenőrző hivatala Debrecen 2.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazok, a kik elhunyt férjem temetésén megjelenésükkel részvételüket kifejezték s ez által fájdalomukat enyhítették fogadják ez uton is hálás köszönetünket, úgy a magam, mint gyermekeim nevében is. Özv. Luchs Albertné.

* Talált gyermekhulla. Borzalmas leletre akadt tegnap délelőtt a Cegléd-utcai temetőőr Dobrai László. Rendes szolgálattal teljesítve, a főbejárattól mintegy száz méternyire egy feloszlásnak indult gyermekhullát fedezett fel. Egy elhagyatott, sűrű bozóttal benőtt sirhant tövében, mélyen a bozót alatt volt eldugva a hulla. A bűnös anya aligha remélte, hogy még ezen a helyen is rátalálnak. A gyermekhulla, mely már hetek óta ott heverhet, kettős vászonba volt becsavarva, egy rendes fehér és egy viaszkosvászonba. Ez utóbbi körülmény arra enged következtetni, hogy a bűnös anya nem az alsóbb néphez tartozik. Az előzetes vizsgálat, melyet Bikfalvy Miklós rendőrbiztos végzett, megállapította, hogy a gyermekhulla idétlen s körülbelül 6 hónapos lehetett. A rendőrség a

tettes ellen megindította a vizsgálatot, a gyermek hulláját a közkórházba szállította, hol ma délelőtt törvényszéki orvos fogja felboncolni.

* Kigyuladt asztag. Mint Vámos-Pércsről írják, Járási László ottani lakos asztaga tegnap ismeretlen okból kigyuladt. A kár 100 korona, biztosítva nem volt. A vizsgálat szerint valószínűleg eldobott gyufától keletkezett a tűz.

* A házi szarka. Morovic Domokos h.-bőszörményi lakosnál lakott ez év elején Veres Lajos, mint házi eseléd. Gazdája a különben szorgalmas Vereshez teljes bizalommal volt és így őt küldte a mézszárszékbe is vásárolni. Ő azonban nem becsülte meg magát és bizalomért rut hálátlansággal fizetett, mert a reábizott pénzt el sikkasztotta. Tegnap vonta felelősségre a törvényszék Veres Lajost, a tanuk vallomása alapján a rovott előéletű vádlottat 3 hónapi fegyházra és 1 évi hivatalvesztésre ítélte. Ugy a királyi ügyész, mint a vádlott az ítéletbe belenyugodott és így az azonnal jogerőssé vált.

* Ma szerdán este, a Magyar Testvérek zenekara a „Dréher” söresarnok nagy nyári kertjében zene-estélyt rendez.

* Fűszerüzlet, jó forgalmu, a város legforgalmasabb helyén, trafik- és italmérési joggal, más vállalat miatt átvehető. — Ugyanott egy jégszekrény és egy 4 méter hosszú, fél méter széles cégtábla eladó.

TÁVIRATOK.

A haldokló pápa.

— Távirati tudósítás. —

Róma, július 14.

A pápa állapota a válság fokára jutott, ezt jelzik éjjel érkezett távirataink. Az orvosok most már teljesen feladtak minden reménnyel s a szent aggastyán kinos haláltusát viv. Távirataink a következők:

Róma, július 14. A pápa környezetében nagy az aggodalom. Alig merik hinni, hogy a szentatya az éjjelt megéri.

Róma, július 14. Az elmúlt éjjel a pápa többször elájult. A Péter-téren óriási tömeg jött össze, a mely az érkező híreket várja. A biborosok és a nagykövek folytonos telefonállással tartják fent az összeköttetést. A pápa öntudata folyton gyengül. Az éjjel Rosszónival a kórházi betegek ápolásáról beszélt s közben azt mondta, hogy nagyon gyengének érzi magát. Éjjel tokaji bort ivott, a mely királyunk ajándéka.

Róma, július 14. A pápa állapota a katasztrófa felé közeleg. A végtagok folyton dagadnak. Lapponi többször alkalmazott injectiót. A katasztrófa minden percen várható.

A parlamenti harc tovább folyik.

Budapest, július 14. Ma délután tartotta meg a függetlenségi-párt harcias része Barabás Béla lakásán értekezletüket. Az értekezlet kimondotta, hogy a parlamenti harcot tovább folytatja, de a függetlenségi-pártból nem

lépnek ki. A határozatot Barabás, Nessi és Bakonyi Samu azonnal tudatták Kossuth Ferencsel, egyben megalakították a vitarendező-bizottságot.

Merénylet egy kanonok ellen.

Zágráb, július 14. Az elmúlt éjjel Mattonci kanonok ellen merényletet követtek el. Házának kapuja alá dinamitot helyeztek el, a mely szörnyű rianással felrobbant. A kapu összezuzódott, ablakok betörték, egyéb kár nincs. A merényletnek nincs politikai vonatkozása, tisztán bosszu műve.

Osztálysorsjáték.

Budapest, július 14. A ma megtartott húzason a 80,000 koronás főnyeremény a 48303 számra esett. A többi húzás eredménye a következő: 80,000 koronát nyert: 48303. 30,000 koronát nyert: 45927. 15,000 koronát nyert: 36051. 10,000 koronát nyertek: 40962 86813 96088. 5000 koronát nyertek: 4127 84711 97003. 2000 koronát nyert: 47617. 1000 koronát nyertek: 25034 76499 78912 108048. 500 koronát nyertek: 1104 2142 2334 4167 6377 6413 6597 7523 9553 14926 19323 20416 20502 22161 23715 27696 29986 31633 35456 36091 37225 38765 52179 43536 48809 53120 54777 61721 63205 63730 68387 68404 70190 71699 72708 72848 73015 74821 76185 77232 78797 81032 81357 81704 88532 89520 89712 90742 91352 91469 91874 98815 97210 99500 106704.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Királysértési pörök és az ügyészség. Abból az alkalomból, hogy a budapesti királyi ügyészség az utóbbi időben négy sajtópört indított egymásután, sajtó újján elkövetett királysértés címén, ugy a napi, mint a jogi szaklapok is erős támadást intéztek a budapesti királyi ügyészség vezetője ellen. Abból az elvből indultak ki, hogy magyar ember királysértést csak részeg fővel, káromkodás közben követhet el. Ennek a számadásnak bizonyára csak tájékoztatlanság az oka. A királyi ügyészség királysértés miatt még egy részeg ember ellen sem emelhet vádat, ha erre az igazságügyminiszter a főügyészség útján egyenesen nem utasítja. Történt ez most is. Ugy tudjuk, hogy a még hátralevő királysértési pörök nem kerülnek többé tárgyalásra, mert az igazságügyi minisztérium az esküdtbirósági ítéletein okulva, értesítette a budapesti királyi ügyészséget, hogy nem kívánja az eljárás folytatását.

§ A tanító joga. Kovács Gyula elemi iskolai tanuló a tanítója rajtakapta, a mint a fiatal gyerek az iskola-épület egyik félreeső helyén elrejtözve cigarettázott. Mikor a tanító kérdőre vonta a fiut, ez beismerte, hogy a cigarettát nem vette, hanem lopta. A tanító erre megfenyítette a gyermeket, a ki sirva panaszkolta el édes anyjának, hogy a tanítója őt olyan erősen megverte, hogy alig bír a lábán állani. Az anya könnyű testisértés miatt feljelentette a tanítót, a kit ma vont felelősségre Benke

Gyula büntető járásbíró. A tanító nem tagadta, hogy a fiut megfenyítette, azonban a többi iskolás gyermekekkel bizonyítja, hogy csak kétszer ütött rá és pedig olyan gyengén, hogy a fiu nem is sirt. Az ilyen fenyítéshez pedig akkor, a mikor a tanuló súlyosabb vétséget követ el, joga van a tanítónak. A panaszos képviselője a tanuk kihallgatása után visszavonta a vádat, mire a bíróság a további eljárást beszüntette.

HIREK.

Ejjeli posta

× **Furcsa kedvtelés.** (Éjjeli express tudósítás.) Ujpesten Keel Rezső zenész hétfőn este — ittas állapotában — azzal mulattatta magát egy ottani vendéglőben, hogy revolverével többször a helyiségben lévők közé lött. Így az egyik vendégnek a szájából kilötte a szivart s a másikkak a kezében lévő sörös poharát zuzta szét golyójával. Különös passziója általános pánikot idézett elő a vendéglőben, de senki sem merte lefegyverezni, míg végre is egy rendőr lépett a lövöldözés hallatára a koresmába, elvette tőle a revolvert s Keelt a kapitányságra kísérték.

× **Eltűnt varróleány.** (Éjjeli express tudósítás.) Fülöp Róza 16 éves varróleány — akinek külseje igen megnyerő volt — eltűnt a Práter-utca 48-ik szám alatt levő lakásáról. — Öngyilkosságra semmi oka nem volt s hozzátartozói egyébtől tartanak.

— Alapított 1828. —

FÜVESSY LAJOS

előbb FÜVESSY BERTALAN
érczöntöde és kutsuró vállalata,
Debreczen, Simonffy-utca 15.

Ajánlja saját készítményű kut szivattyuit 2 évi jótállással. Jó vizü kutak furását helyben és vidéken gyorsan és a legjutányosabban, jótállással eszközöl.

Ritka alkalom!

Leszállított árak!

Finom francia batiszt

divatos uj mintákban

27 és 32 kr.

Francia delinek

divatos uj mintákban

37 és 45 kr.

Jó mosó zefirek

15 és 19 kr.

Bosznay J. és Társa

divatáruházában,

Debreczen, Kossuth-utca 11.

BIOSKOP

ÓRIÁSI KINEMATOGRAFI.

Debreczen — Vásártér.

Műsor:

Julius 14. és 15.

Ali baba és a 40 rabló
mese 101. évből 250 mtr. hosszú 7 képből.

1. Karácsony.
2. A híres gyógyász.
3. A két csaholó.
4. Élet elixir.
5. Álom és való.
6. Pillantás a kulcslyukon.
7. A századvégi étterem.
8. Családi örömök.
9. A hamis szobaleány.
10. A ledőlt fal.
11. A lábakrobaták.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

● **Narten György.** ●

Magy. kir. állami méntelep parancsnoksága Debreczen.

367. szd. szám.

Arlejtési hirdetmény.

A debreczeni magy. kir. állami méntelep eperjesi, debreczeni, turia-remetei, rimaszombati, szatmár-nemeti és jászberényi osztályainál elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1903. év november hó 1-től, 1904. év október hó végéig szükség-lendő takarmány és egyéb cikkek biztosítása tárgyában 1903. évi augusztus hó 26-án, délelőtt 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalása fog alulírott méntelep parancsnokságnál megtartatni.

A szállítási feltételek úgy az alulírott méntelep parancsnokságnál, mint az egyes teleposztályoknál megtekinthetők.

Az ajánlatok szerkesztésére, valamint a cikkek mikénti szállítására vonatkozólag felhivatik az érdekeltek figyelme a hatóságilag kifüggesztett arlejtési hirdetményekben foglalt mintára. Debreczen, 1903. évi július hó 11.

A debreczeni magy. kir. állami méntelep parancsnoksága.

Kitünő minőségű pirszén (kokszt)

fűtésre és mülhelyek számára, továbbá....

kátrány

épületfák, deszkate-tők, szőlőkarók bevonására .....

olcsó áron kapható

Debreczen sz. kir. város légszeszgyárában.

A ROHITSI

TEMPLOM-FORRÁS

elősegíti az étvágyat és az emésztést, rendben tartja a gyomor-szervezeteket.....

Főraktár Magyarország részére Hoffmann Józsefnél Budapest, Báthory-u. 8. sz.

Kiadó üzlethelyiség.

Piacz-utca 28. szám alatt a Blatner Gyula üveg és porcellán üzlethelyisége kiadó. Értekezhetni Nádudvari Lajos vászon- és kézműáru üzletében, ezen kiadó üzlethelyiség mellett.

Uj ékszer- és óraüzlet.

Piacz-utca 79. szám, Gáll F. ur házában.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hoz, hogyni üzletemet

Szt.-Anna-utca 1. szám alul, Piacz-utca 79. szám Gáll Ferencz ur házába helyeztem át

Lamprecht péküzletével szemben.

Üzletemben megérkeztek szép és finom arany, ezüst s gyémánt köves ékszerek nagy választékban és a legjutányosabb árban árusítom el. Tessék egy próbavásárlást tenni s bárki is meggyőződést szerezhet szolid és pontos kiszolgálásomról. Valódi Veisz-féle pipák nagyválasztékban, nálam kaphatók.

Ékszer és óra javításokat a leg-jutányosabb árban eszközölök.

Törött aranyat, ezüstöt becserélek, esetleg készpénzzel megveszek. Kérem a n. é. közönség becses pártfogását továbbra is.

Mély tisztelettel

PINTÉR GUSZTÁV

óra- és ékszerüzlet tulajdonos.

Árverési hirdetmény.

Minden zálogtárgyak, melyeknek határideje lejárt f. év július hó 31-én d. u. 2 és fél órakor hatósági kiküldött jelenlétében nyilvános árverésen el fog-nak adatni.

Debreczenben, 1903. július hó 14.

Első debreczeni kézizálog kölcsön inté-zet részvénytársaság.

Arany János-utca 9-ik szám.

Egy ebédlőasztal, kre-dencz és függönyök jutányos áron eladók.

Értekezhetni lehet

KATZHERMANN czégnél

Piacz-utca 43.

Ügyvédek, kereskedők és irodák részére

folytonos czólszerü ujdonságok. A modern iroda berendezése és szükség-leteinek kielégítésére két évtizedes gyakorlat birtokában, valamint elsőrangú bel- és külföldi czégek képviselőjében ajánlok:

Valódi okmány írópapirokat,
Lenposta levélpapirokat,
Angol és francia itatóst,
Üzleti könyveket,
Másológépeket és könyveket.

Minőség, kiállítás tekintetében a fő-városi czégekkel lépést tartok, jóval szolidabb árakban.

Mihály Sámuel papirnagykereskedése Debreczen, Főtér 30. — Dreher sörcsarnokkal szemben!

Saját 20 'örös gőz- és villamtelep erőátvitel és világítás czéljaira

Julius 9-től kezdve naponta előadások 6, 7, 8 és 9 órákor este.

Uj! A belgrádi gyilkosság! Uj!

XIII. Leó pápa a Vatikánban, eredeti felvétel.

= 500 izzólámpa. 10 ivlámpa. =

BIOSKOP javi-kinematograph „Grand Prix“ Páris, 5
tött kinematograph hónapja Budapesten!!

Apró, elmosódott képek nincsenek.

Élethű, természetes mozgások, a nap nevezetesebb eseményei, humoros történeti képek, valamint transformationsfíhnes egészen 300 méter hosszúságban mutattnak be.

Mivel azon vagyok, hogy e nemben mindenkor a legjobbat és legjobbat adhassam, remélem, hogy az itteni közönség jóindulatát és szives támogatását is kinyerhetem ezen igen érdekes vállalatom számára.

Hétfőn, pénteken este 9 órákor külön előadás csak urak részére.

Ezen előadáson Doyen tanár két érdekes operációja is bemutatatik.

Egyuttal felhivom a nagyérdemű közönség figyelmét villamos galoppád Carousselemre, a mely valódi esemény a karusszel-építés terén.

Mozgó lovak! Hajók! Gondolák!

Belépti díjak: Zártszék 80 fillér, I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér, III. 30 fillér.

Tisztelettel

Narten György

Hannoverből.

Debreczen, Szénavásártér.

Saját 20 H. P. gőz- és villamtelep erőszolgáltatás és világítás czéljaira.

Részvényalírási felhívás!

Sokszor hallhatjuk azon jogos panaszt, hogy mezőgazdasági terményeink tulnyomó részét külföldi gyárai dolgozzák fel.

Köztudomásu, miszerint a gyár ipar, a munka sokszorozza meg a nyers anyag értékét. — Virágzó gyár-ipar azonban a tőke segítsége nélkül el nem képzelhető. Meg kell tehát e segítséget társulás útján teremteni és így lehetővé tenni, hasznos vállalkozások létesítését.

Ily gondolatok vezettek bennünket, midőn városunkban egy

„Iparvállalati és Kereskedelmi Részvénytársaság“

létesítésére vállalkoztunk.

Közel 20 év óta működik városunkban a Geréby-féle eczet-gyár, melyet a volt tulajdonos örökösai áruba bocsátottak. Meggyőződésünk szerint e gyár kellő tőkével virágzó iparteleppé fejleszhető.

Magáévé tette tehát az alapítók értekezlete azon eszmét, hogy ezen gyárat megszerezze. Ez igen kedvező feltételek mellett sikerült is. Deák Ferencz-utca 13. sz. alatti 354 □ öl kiterjedésű gyártelepet 60,000 korona, teljes felszerelését pedig 20,000 korona, összesen 80,000 korona árért hajlandók az örökösök e társaságnak átengedni.

Programmunk további rövid ismertetése

1. A vállalat tárgya:

Az említett eczetgyár teljes üzembe hozatala. A vállalat keretébe beilleszthető, kisebb befektetést igénylő, nagyobb kockázattal nem járó iparágak létesítése, melyeknek termékei a napi fogyasztás tárgyát képezik.

2. A vállalat tartamát: 50 évre tervezik.

3. A részvénytőkét 2000 darab 100 koronás részvény alapján 200,000 korona képeznék, mely összegből egyelőre 150,000 korona, tehát 75% lesz befizetendő a következő részletekben:

Minden részvény után:

- a) aláíráskor 10% az az 10 korona
b) legkésőbb f. é. okt. 10-ig 20 korona

- c) legkésőbb f. é. decz. 1-ig 20 korona
d) legkésőbb f. é. decz. 31-ig 25 korona

Az első és második részlet alapítótársunk a Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi-Banknál vagy a következő debreczeni pénzintézeteknél fizethető be, a hol egyuttal a részvények is jegyezhetőek, u. m.: Altöldi Takarékpénztár Debreczenben, Debreczeni Első Takarékpénztár, Közgazdasági Bank R.-T. Debreczenben, Takaré- és Hitelintézet Debreczenben, Debreczeni Kölcsonös Segélyző-Egylet m. sz., Korona-Takarék és Hitelszövetkezet, Polgári Takarék és Segélyszövetkezet.

A befizetésekről kiállított „Ideiglenes elismervényeket“ 1904. január 1-től kezdve a társaság Deák Ferencz-utca 13. szám alatti irodájában eredeti részvényekkel cseréli ki.

A további befizetések felől a közgyűlés intézkedik.

4. Alírási zárideje f. é. október 10.

Az alapítók fentartják maguknak a jogot, hogy a társaság első igazgatóságát 3 évi időtartamra kinevezzék.

5. Tuljegyzés esetén a fölslegessé vált jegyzések tekintetében az alakuló közgyűlés intézkedik.

Ezekután ujjalag kiemeljük, hogy kizárólag a napi fogyasztásra alkalmas cikkek előállításával és árusításával kívánunk foglalkozni. Befektetésünk legjelentékenyebb részét ingatlan képezi, a mely már fekvésénél fogva is értékében csak növekedhet. S felemlítjük végül, hogy minden olyan újabb befektetéshez, mely 10,000 koronánál nagyobb összeget igényel, esetről-e etre közgyűlési jóváhagyást kérünk.

Ezekben röviden megismertette a tervezetet, bizton reméljük, hogy a nagyérdemű közönséget sikerült vállalatunk reális voltáról meggyőzni. Ez alapon teljes bizalommal kérjük fel a t. Czim ragybecsű támogatását, miszerint bennünket részvények jegyzésével megtisztelni s vállalatunknak ösmerősei körében is propagandát csinálni kegyeskedjék. — Debreczen, 1903. június hó 28-án.

Tisztelettel az alapítók: Dr. Balkányi Ede, Bárdos Géza, Berger Jenő, Bóni gyártelep és mezőgazd. r.-t. Nyirbátor, Dr. Bruckner Ernő, Csanak József, Debreczeni Jenő, Geréby Pál örökös társai nevében is, Geiger Simon, Hauer Bertalan, Hochfelder Jakab, Kaszanyitzky Endre, Dr. Kenézy Gyula, Kontsek Géza, Lovász János, Márk Endre, Dr. Magoss György, Muraközy László, Dr. Nyiri Ernő, Pálffy Gábor, Rankai Béla, Serli Gusztáv, Schvarcz Dávid, Szávay Gyula, Ullrich Jenő, Ungváry József, Vadon Sándor, Weszter István.

Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank.

Üveg, porcellán áruk,
konyhaberendezések, fal-
diszek, vázak, kinaezüstök,
gyári áron kiárusítottak.

Ist. Pájer József utóda

Debreczen, Városi bérház.

„CIRCUS HENRY“ 4 elsőrendű hölgytagja elismerő levele is bizonyítja, hogy a

Matild crém, Matild arczenőcs, a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimedlit, arcszört, pórszenést biztosan eltávolít, kis tégli 1 korona, nagy tégli 1 korona 60 fillér. Ragya himlőhely kisimitására 1 tégli 4 korona.

Matild arczsépitő szappan, szóda nélkül a kenőcsökhöz construálva.

Matild puder, ásványi anyagoktól ment, ártalmatlan, 3 színben, dobozza 1 és 2 kor. Tessék megpróbálni, ha nem használ, hiánytalanul visszaadom az árát.

Kun István gyógyszerész, első magyar „Matild“ műlaboratoriuma (a párisi laboratoire cosmétique „Matilde“ mintájára alapított 1895-ben, Budapest, Nefelejts-utca 23. szám.)

Budapest: Törökúti. Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerésztárában.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

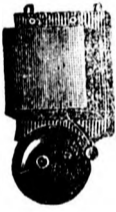
A csodálkozás valósággal lázba ejti az embereket ha látják, hogy Wallerstein cég milyen olcsón, valósággal kidobja nyári áruit, mint batistokat, kartonokat, ruhaszöveteket stb. az utcára.

Óros Testvérek női-divat áruházában divatos ruhakelmék. Selymek. Sofrak. Divatos jó Batistok. Váznak. Szőnyegek. Jó olcsó Függönyök. Ágyterítők. Piperecikkek.

Orosházi arató kenyeret szállít 18 fillérért különként az Orosházi házi kenyérsütőde, Simonffy utca 2.

Ha jó árut készítünk, nem kell a közönséghez könyörögni, hogy „pártolja” a magyar ipart. A száználmas pártolás helyett akkor az a saját érdekében vásárolja. Ez az eset áll fenn a Miskolcon gyártott mosdószappanokkal is. Ezek között kiválik a pármái Ibolya szappan kellemes illatával, üdítő, gyöngéd, bőrfinomító hatásával. Jobb, mint bármilyen külföldi szappan. Egy drb. 80 fill., 8 drb. 2 kor. 20 fillér, készíti Szabó Béla pipere szappangyáros Miskolcon. Debreczenben kapható: Tóth Béla gyógyszer-tárában, Szent-Királyi Tivadar, Kálna, Lipót, Benyáts Emil, Kontsek Géza, Márton Gyula, Weiss Sándor, Tóth Kálmán és Balázs Ödön gyógyszer-tárában. Fenti raktárosaimnál különféle olcsóbb, de nagyon jó más szappanaim is kaphatók.

Villamos házi csengők, villámhárítók és telefonok készítését tartós gyors és olcsó kivitelben készít Földvári L. debreczeni első elektro mechanikus, Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Javításoknál fél évi, új berendezéseknél másfél évi díjtalan rendbentartás illetve jótállás biztosítatik. Vidékre soron kívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek, felszerelések raktára.

Vidéki szülők figyelmébe. Teljes ellátásra I—III. tanuló a jövő iskolai évre elfogad egy gyermektelen intelligens házaspár, a rom. kath. gymnasium közelében. Cím a kiadóhivatalban.

Homokkert 157. 3 szoba, konyha, kamara kiadó. Értekezhetni Hatvan-u. 50.

Jó házakhoz ajánlkozom varrni, tarka és fehérneműt. Czim a kiadóban.

Nyári lakás a Nagyerdőn, 3 szoba 2 erkélylyel minden mellékkeliséggel, I. emeleten augusztus 1-től kiadó. Ugyanott egy alig használt takaréktűzhely és üstláb eladók. Tudakozódhatni Nagyerdőn, 1. városi villa I. emelet.

Lakás azonnal kiadó, utcai szoba és udvari hozsátartozékkal 200 frtéért vagy 2 utcai és 1 udvari szoba 250 frtéért. Miklós-utca 6.

Ügyes nő kiszolgálónőnek ajánlkozok pék, kenyér vagy más üzletbe, első hónapra nem kér fizetést. Czim a kiadóban.

Minden faj himzések, monogramok, gombjukak, legfinomabb kézi gipür csipkék készítettnek József kir. herceg-utca 38.

Tapéta munkákat izléses kivitelben jutányos áron készít Zelinger Ede Debreczenben, Darabos-utca 16. szám.

Kereslet.

Német kisasszony, nappali vagy délutáni alkalmazást keres. Lindefeld Karolin Csapóker 409. sz.

Tanonzul felvétetik egy jó családból való fiú Kurián Gyula úrnál. Lamprecht palota.

Julius végével a központi bazár Széchenyi-utca 1. megszűnik, a raktáron levő porcellán és bazár áruk saját árban is kaphatók.

Egy ügynök állandó alkalmazásra kerestetik. Czim a kiadóban.

Egy ügyes, esinos elárító nő felvétetik, a Nsgy Bazárba, Bank-palota.

Debreczenel szomszéd nagyközségben 6-8 gymnasiumot végzett uri leány igen kényelmes állomásu gyógyszer-tárban azonnal alkalmazást nyerhet. Czim a kiadóhivatalban meg tudható.

Eladása

Egy jó forgalmu péküzlet 2 kemenczével kiadó Csapó-utca 3. szám alatt. Értekezhetni a Piac-utca 62. sz. alatt Schneider Mihálynál.

Eladó ház, mely jövedelmez 600 frtot, 7500 frtéért eladó. Czim a kiadóhivatalban

Butorok, faragott és fényezett olcsó árban eladó. Miklós-utca 6.

Egy kiténő kerékpár olcsón eladó József kir. herceg-utca 7.

Eladó üzlet. Simonffy-utcában egy üzlet, melyben trafik engedély van, előnyös feltételekkel eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Haszon akácza, hosszú, vastag és egy használt féderes kocsi, péknek, tejesnek, hentesnek, jó eladó. Péterfia-utca 42. szám.

Szépsítsd arczodat

ha nem akarsz pénzt hiába kidobni, a világhírű HAJÓS-féle

IBOLYA-CRÉME.

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatásu, többször kiténtetett s a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltűntet rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircset, bőrvörösséget és mindennemű arczisztátalanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fillér.

Ibolya-hőlgypor fehér, rózsas és orém színben 1 doboz 1 K. 20 fillér.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék elfogadni.

— Kapható a készítő feltalálónál: —

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszerész és gyógyszerészeti laboratoriumában.

Kapható minden nagyobb gyógyszer-tárban. Budapest: Török József gyógyszer-tárban. Debreczen: Tóth Béla gyógyszerész úrnál.

Alkalmi leszállított árak.

Gyönyörű divat francia batizt, szép választékban

métere 30 és 40 kr.

Fehér himzett és áttört batizt

métere 28 és 35 kr.

Jól mosható kartonok, a mi a legjobb gyártmány, jó minőség

métere 21 és 26 kr.

Delének, foulardinok, szatének és más nyári ujdonságok rendkívül olcsó árak mellett szolgáltatnak ki.

LOVASS és LADÁNYI

divatáruházában,

Piac-utca 7. (Bika szálló mellett.)

Sestakerti bor,

több évbeli termés, 30—40 hectoliternyi — **eladó.**

Értekezhetni Darabos-utca 1. szám alatt, a tulajdonossal.

Segéd

fűszer szakmából alkalmazást nyerhet üzletemben.

Deutsch Lajos.

Őszi **Luczernamag,**

vetésre buza pá- **Kékkő**

czoláshoz

legolcsóbban kapható

Deutsch Albert és fia

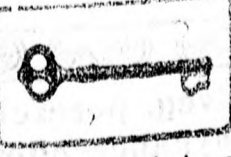
— mag- és fűszerkereskedésében, —

↑ Hatvan-utca 9. ↓

Schicht szappan

„Szarvas,” vagy „Kulcs”

jegygyel.

legjobb és legkiadósabb s ezért a

legolcsóbb szappan.

Mindenütt kapható!